

Penmail

Jaargang 17, nr. 2 – April 2022

Uitgave : Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@upcmail.nl)

Gratis digitaal kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdhandschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Stichting Schrijfpedagogische Hulp (SPH), Vereniging voor handschriftontwikkeling (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op deze terreinen: Handschriftonderwijs, schrijfmethode, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, ofwel pedagogische schriftkunde. Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie valt in principe buiten onze doelstelling.

0-0-0-0-0

Graag worden we attent gemaakt op recente artikelen.

Zodat we er allemaal van kunnen profiteren.

Hartelijk dank dat dit ook nu weer zo mag zijn!

Else Kooijman-Thomson: Wat schrift bijdraagt aan leesbaarheid

In Levende Talen Magazine 2021|5 en 6 staan twee actuele bijdragen van Else Kooijman-Thomson. In deel 1 gaat zij na in hoeverre identificatie en regelmaat bijdragen aan de leesbaarheid van handschrift. In deel 2 richt zij zich met name op het stelaspect 'orde'.

Beide artikelen zijn voor basis- en voortgezet onderwijs van groot belang, omdat ze zowel wetenschappelijke onderbouwing als zeer praktische suggesties geven. Ze zijn te vinden bij: <https://allesinbeweging.net/kennisbank/handschriftonderwijs-de-schrijfladder/onderwerp/literatuur-handschriftonderwijs>

Groep 3; tien jaar onderzoek naar leren schrijven met de hand

Een decennium durend onderzoek naar het leren schrijven in groep 3. Elk jaar, in de maanden september, december en juli, ontving zij de samples, en analyseerde ze aan de hand van maar 32 handschriftkenmerken. Deze prestatie van Aartje C.M. Schoemaker-IJtsma leidde tot een publicatie van 60 pagina's. Deze uitgave is gratis te bestellen via grafoadvies@home.nl. Van harte aanbevolen.

Leren leerlingen beter schrijven met een pen op papier of met een pen op een beeldscherm?

Op deze actuele en concrete vraag geeft José van der Hoeven, Kennismakelaar Kennisrotonde, een antwoord. Voor ons onderwijs een bijdrage, waarbij onderzoeksgegevens de lezer uitdagen om voor de eigen schoolsituatie tot een praktisch antwoord te komen.

Voor wie het fijne wil weten: https://www.kennisrotonde.nl/vraag-en-antwoord/digitale-schrijfmiddelen?utm_source=nieuwsbrief-februari-2022&utm_medium=email&utm_campaign=nieuwsbrief-februari-2022

Twee nieuwe bundels

Er zijn in dit kalenderjaar inmiddels twee bundels verschenen in de reeks 'Over kinderhand-

schrift ... gesproken'. Van elk vermelden we enkele artikelen.

Bundel 115 (totaal 21 artikelen)

- Schoolgaande kinderen: visuele waarneming en omkering van letters en cijfers, afzonderlijk en in context, Janet Richmond, 2020 (2 blz.)
- Schrijven – analoog of digitaal – raakt niet uit de mode, HandWritingBiblio, 2020 (2 blz.)
- Schrijven is de meest gecompliceerde motorische taak in het basisonderwijs, Hans Stroes, 2019 (2 blz.)

Bundel 116 (totaal 23 artikelen)

- Dit soort schrijven zal je hersens sterker maken, Olivia Kelley, 2020 (3 blz.)
- 3 Veelvoorkomende schrijfproblemen bij kinderen, Meredith Cicerchia & Chris Freeman, z.j. (6 blz.)
- Met de hand schrijven, dat kunnen sommige brugklassers niet meer, Frederiek Weeda, 2022, (3 blz.)

Geïnteresseerd in een enkel artikel? Met genoeg sturen we het digitaal toe.

Het is ook mogelijk om een pdf-versie van de hele bundel voor € 3,50 aan te schaffen.

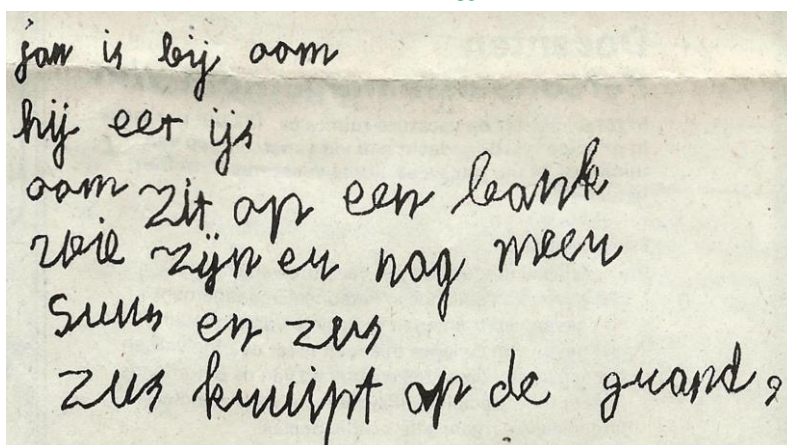
Te bestellen bij de redactie: dick.schermer@upcmail.vl.

Meester Mark graaft door. Op reis door vijftig jaar onderwijs

In zijn boeiende boek uit 2016 wijdt Mark van der Werf een heerlijk herkenbaar hoofdstuk aan 'Hoe ging het leren schrijven er destijds toe?' (p. 25-28). Een enkel citaat zal de leeslust bij de lezer opwekken!

Er waren scholen die de kinderen een schuin handschrift aanleerden. Elders moest het juist rechtop staan. Als het er maar pico bello uitzag. Een prachtige 'B' was, veel meer dan tegenwoordig, een pré. Een houterige 'W' betekende een smetje op de reputatie van de leerling – en zijn onderwijzer. Het schoolhoofd van Henk Graat uit Nijmegen sloeg geregeld de schriften open. 'O wee als hij ontevreden was. Dat kreeg je meteen te horen.'

Wat zien we zoal in deze schrijftoets?

Onder de kop 'kinderhandschrift' gaf Google dit dysgrafische schrijfproduct. De leeftijd, geslacht, schrijfhand werden helaas niet vermeld.

Niettemin uitnodigend genoeg om eens te kijken naar bijv. de hoekige lettervorming, lettergrootte, verbondenheid, regelvoering, puntjes op de 'i'.

Wat zou een schrijftip zijn?

Met veel schrijfplezier en lentegroeten,

Dick Schermer / 01.04.22